

Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Gemeente Ede
M.L.J. Bonekamp
Postbus 9024
6710 HM EDE

Gemeente Ede			
22 SEP 2011			
Nr. 681977			
VP			
port			
Kopie aan:			
Ont.bev. d.d.			

Dienst Regelingen

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.drloket.nl

T 0800 - 22 333 22
F 070 - 378 61 39
ffwet@minlnv.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75C/2011/0239.afw.kg

Bijlagen

Datum 20 oktober 2011
Betreft Beslissing op uw aanvraag
Ruimtelijke ingrepen

Geachte heer Bonekamp,

Naar aanleiding van uw verzoek van 30 juni 2011 en de aanvulling hierop van 19 augustus 2011, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2011/0239 om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee. Ik kan u de gevraagde ontheffing niet verlenen, omdat er geen sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat het toegestaan is de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in deze brief genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Kazerneterreinen Ede' gelegen ten westen en noorden van het natuurgebied De Sysselt en aan de oostkant van de gemeente Ede. Het plangebied bestaat uit drie kazerneterreinen en de overgangszone naar de omliggende gebieden, bestaande uit de Simon Stevinkazerne, Elias Beeckmankazerne en de Prins Mauritskazerne, één en ander zoals weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Ontwikkeling kazerneterreinen Veluwe Poort – sloop gebouwen" van 14 juni 2011. Het project betreft het omvormen van de kazerneterreinen. Hiervoor wordt een groot deel van de bestaande bebouwing gesloopt. De terreinen krijgen een nieuwe bestemming als woon- en werkgebied. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Vaste rust- en verblijfplaats

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hopen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis

De verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen gaat door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De vaste rust- en verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde diersoort bieden als voorheen. Onder bepaalde omstandigheden kan het zelfs zo zijn dat aantasting van een - op zich zelf niet beschermd - gebied deze functionaliteit van de beschermde vaste rust- en verblijfplaats aantast en derhalve leidt tot overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er zijn 2 koloniegroepen van de gewone dwergvleermuis aanwezig in 4 gebouwen, waar deze exemplaren jaarrond verblijven. Het plangebied bevat vaste rust- en verblijfplaatsen tijdens de voortplantings-, paar- en overwinteringsperiode. Het plangebied heeft tevens de functie van foerageergebied en vliegroute. Foerageerplaatsen en vliegroutes zijn enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Omdat de kolonies kunnen verhuizen, is het mogelijk dat andere gebouwen ook kunnen voorzien in het netwerk aan verblijfplaatsen van deze twee kolonies. Door de sloop van een groot aantal gebouwen, gaan er vaste rust- en verblijfplaatsen verloren. U stelt de volgende maatregelen voor om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis te waarborgen:

- Schade aan gebouwbewonende vleermuizen wordt verminderd door de sloopwerkzaamheden en het ongeschikt maken van vleermuisverblijfplaatsen in september/oktober uit te voeren.
- De te slopen gebouwen zullen vóórafgaand aan de sloop ongeschikt worden gemaakt voor vleermuizen. Dit kan door eerst de dakpannen van de daken te verwijderen en pas daarna het dakbeschot.

Dienst Regelingen

Datum

20 september 2011

**Onze referentie
aanvraagnummer**

FF/75C/2011/0239

Dienst Regelingen

Datum
20 september 2011

Onze referentie
aanvraagnummer
FF/75C/2011/0239

Hiermee wordt aan eventueel aanwezige vleermuizen de kans geboden een ander heenkomen te zoeken. Ook kunnen ingangen van vleermuisverblijven voorzichtig open worden gebroken, om zo het microklimaat te verstoren.

- De sloop- en renoveringswerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, waardoor er te allen tijde voldoende potentiële verblijfsplaatsen beschikbaar blijven.
 - Indien bij de sloop of renovatie vleermuizen worden aangetroffen, is het beste de dieren op eigen kracht te laten vertrekken. In de meeste gevallen zullen de vleermuizen direct wegvliegen. Doen de vleermuizen dit niet of kruipen ze weg, dan moet er een dag gewacht worden met de werkzaamheden tot de dieren weg zijn.
 - Teneinde verstoring van vleermuizen te voorkomen, worden gedurende de nachtelijke uren geen werkzaamheden uitgevoerd.
 - Het gebruik van verlichting wordt tot een minimum beperkt of helemaal vermeden. Indien het gebruik van verlichting, bijvoorbeeld in het kader van veiligheid, onvermijdelijk is, dan wordt gebruik gemaakt van relatief lage palen, met zwakke verlichting en armaturen die niet uitstralen richting lanen, houtwallen en boomkronen.
 - De bovenstaande maatregelen zullen uitgevoerd worden onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
- De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Er wordt voldoende rekening gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van vleermuizen in de te slopen en renoveren gebouwen. Uit onderzoek is gebleken dat beide kolonies regelmatig verhuizen tussen de verblijfplaatsen binnen hun netwerk. Verwacht wordt dat de te behouden gebouwen deel gaan uitmaken van dit netwerk. Dit omdat alle te behouden gebouwen door een vleermuisdeskundige zijn beoordeeld op geschiktheid. De kolonies blijven daarom gedurende en na de uitvoering van het project aanwezig binnen het plangebied. De vliegroutes worden niet aangetast en het foerageergebied blijft in voldoende mate aanwezig.

¹ Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Op langere termijn ontstaan voor beide koloniegroepen tevens nieuwe geschikte huisvestingsplekken, omdat de nieuwbouw ook kan voorzien in geschikte huisvestingsmogelijkheden. Echter, om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis te waarborgen dient u ook onderstaande maatregelen uit te voeren:

- U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de seizoenactiviteiten van de gewone dwergvleermuis om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplanting- en overwinteringsperiode) te voorkomen. De voortplantingsperiode loopt globaal van half april tot en met augustus. De overwinteringsperiode loopt globaal van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weeromstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
- U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin alle voorwaarden. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie, dienen hiervan op de hoogte gesteld te worden. Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Besluit

Gelet op het voorgaande wijs ik uw aanvraag voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet af.

Dienst Regelingen

Datum

20 september 2011

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2011/0239

Conclusie

Dit houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in dit besluit genoemde maatregelen worden uitgevoerd.

Ik wijs u erop dat als u de maatregelen zoals genoemd in dit besluit niet uitvoert, u (mogelijk) toch ontheffing van de Flora- en faunawet nodig heeft.

Als u toch een ontheffing nodig heeft voor een soort die genoemd is op bijlage IV van de Habitatrichtlijn dient u voor het verkrijgen van deze ontheffing voor het project een belang, genoemd in de Habitatrichtlijn, aan te tonen. Indien dit belang niet kan worden aangetoond, wordt de aanvraag afgewezen en mag u het project niet uitvoeren. De belangen genoemd in de Habitatrichtlijn zijn:

- Bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarnaast wijs ik u erop dat als u afwijkt van de maatregelen zoals genoemd in dit besluit, zonder ontheffing of goedkeuring aan te vragen, u zeer waarschijnlijk in overtreding bent van de Flora- en faunawet. Ik kan dan door bestuursrechtelijke dwang toe te passen de strijdige situatie alsnog beëindigen. Dat kan betekenen dat een last onder dwangsom wordt opgelegd, of dat bestuursdwang wordt toegepast. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Flora- en faunawet bepaalde.

Wanneer u al leges heeft betaald dan betalen wij u deze zo spoedig mogelijk terug.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het aanvraagnummer FF/75C/2011/0239 en de datum van de beslissing.

Dienst Regelingen

Datum
20 september 2011

Onze referentie
aanvraagnummer
FF/75C/2011/0239

Op onze internetsite www.drloket.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

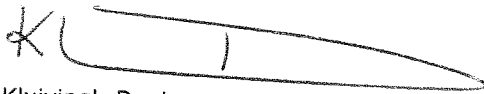
Dienst Regelingen

Met vriendelijke groet,

Datum
20 september 2011

Onze referentie
aanvraagnummer
FF/75C/2011/0239

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
namens deze:

A handwritten signature in black ink, consisting of the letters 'K' and 'L' followed by a long, horizontal, slightly curved line that tapers to a point on the right.

B. Kluivingh-Deetman
Teammanager Vergunningen